

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto \$5.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 6.00
Za inosemstvo celo leto 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.

75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 74. — ŠTEV. 74.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 29, 1920. — PONDELJEK, 29. MARCA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

NOVI RAZVOJ V NEMČIJI.

V NOVEM KABINETU, KATEREMU NAČELUJE MUELLER, SO TRJJE SOCIJALISTI. — NOVI OBRAZBNI MINISTER JE GESSLER, ŽUPAN IZ NORIMBERGA. — DELAVCI ZBIRajo ARMADO OB VESSEL — KONCENTRACIJA SIL NA VZHODNI STRANI. — NESOGLASJE V DELAVSKIH VRSTAH.

Berlin, Nemčija, 27. marca. — Danes je bila objavljena formula novega nemškega kabinta, kateremu načeluje Herman Mueller kot min. predsednik ter minister za zunanje zadeve. Delavski minister je Schlicker, socialist in socialist je tudi minister za ekonomijo, Schmidt. Obrambni minister je Gessler, župan iz Norimberga na Bavarskem in finančni minister kapitan Fischer Cuno.

Berlin, Nemčija, 27. marca. — Ker je zveza Vessela z zunanjim svetom prekinjena, je poslala posadka od tankov v Berlin aeroplani, ki je prinesel vladi sporočila, glede položaja. Tako poroča Deutsche Zeitung.

List pravi, da je položaj v mestu neizpremenjen. Delaveci niso vprizorili nobenih poskusov, da napadejo, a vladne čete so vprizorile par uspešnih izpadov ter prizadele delavecem precejšnje izgube.

Vessle, Reska Prusija, 27. marca. — Revolucionarni delaveci še vedno drže neovirano tla proti jugovzhodu ter so pričeli eno miljo od mesta tekom noči zbirati čete v vzhodni smeri ter ponavljati s svojimi proskusi, da prodrejo proti severu in obkrožijo mesto.

Državna bramba pa je preprečila te poskuse.

Izra zadnje noči ni padel niti en strel do nekako sredi dopoldne, ko so pričele baterije obstrelovati od časa do časa delavske postojanke.

Delavske sile so tekom včerajšnjega večera dobile nazaj tla krog trdnjave, katera so izgubile v četrtek. S pomočjo celo uro trajajočega močnega obstrelovanja ter streljanja s strojnimi puškami, so zavezale nazaj grad Lippe ter napredovali za več kot eno milijon na južni strani.

Tukajšnji opazovalci pa so v splošnem prepričani, da ima vlada dovolj čet na razpolago, da vzdrži trdnjavo proti vsem napadom.

Zgodaj zjutraj so vladne čete vprizorile izpad v južno-vzhodno smer mesta, pognale oblegajoče delavske sile iz postojank, obstrelejale umikajoče se kolone ter pretrgale obleganje trdnjave na vzhodni in jugovzhodni strani.

Dančim so se vršili proti napadi proti oblegajočim silam, so došla tekom včerajšnjega dne na lice mesta očajanja. Med njimi so se nahajali slavnici huzarji z mrtvasto glavo na kapah ter ulani.

Zvezniški komisari so se posvetovali z generalom Kabischenom in kmalu zatem so pričele belgijske vojaške oblasti v Buderichu izdajati potne liste za civiliste, da se vrnejo v mesto.

Posamezni ostrostrelci so bili še vedno zaposleni v ozemljiju, katero so izpraznile delavske sile. Sedem streljev je bilo oddanih na potrebevalec Ass. Press ter poročevalce ameriških listov, ki so ga spremjali, ko se je vračal od stranskih belgijskih postojank na drugo stran Rena.

Nahajali so se na nekem otoku, katerega tvorita stoka rek Lippe in Ren. Ta otok smatrajo za belgijsko ozemlje.

Vsa znamenja kazijo, da so izbruhnila nesoglasja v delavskih vrstah. Stab v Hagenu je v četrtek resigniral in to vsled tega, ker ni stab in Essenu, ki vodi tukajšnje operacije, vstopil pri 48 ur trajajočem premirju, ki je bilo sklenjeno med vladnimi četami in delavskimi silami.

Tudi med vladnimi četami je opaziti precej nesoglasja in precej neruda, ker se v poročilu vedno govori o bojavljivicah.

V nekem pozivu, ki je bil izdan danes, je bilo rečeno, da vladu noče nobenih bojavljivcev v svojih vrstah.

TAJNA POGODBA MED ANGLIJO IN TURČIJO.

Državi sta sklenili pogodbo brez vednosti Francije in Amerike. — Kontrola nad Dardanelami.

Berlin, Nemčija, 28. marca. — (Poročnik Karl II. von Wiegand.) Posrečilo se mi je dobiti v roko vsebino pogodbe, ki je bila sklenjena meseca aprila lanskega leta med Anglijo in Turčijo v Caigradu in sicer brez vednosti Francije in Amerike.

Pogodba vsebuje med drugim tudi naslednje točke:

— Anglija garantira pod svojim mandatom neodvisnost Turčije.

Carigrad ostne sedež kalifata in glavno mesto Turčije; Dardanele pridejo pod angleško kontrolo.

Turčija se ne bo protivila vstavnoviti kurdistanske države.

Turčijo priznava angleško vladu nad Sirijo in Mezopotamijo.

Anglija bo dala Turčiji na razpolago policijsko četo, katere se bo posluževala v slučaju političnih nemirov.

Turčija se odpove vsem svojim pravicam v Egiptu in na Cipru.

Ta pogodba je oficijelna, pa je privatnega značaja.

Vsebina pogodbe ostane tajna.

BOGAT BERAČ.

Neki Arthur Harrison, star 26 let ter po poklicu berač, je pred nekim sodnikom v Brooklynu izjavil, da je nabral trinajst dolarjev iz svote trinajstih dolarjev 85 centov, katero so našli pri njem tekom ene ure beračenja pred postajo podzemne zeleznicne.

Sodnik je vzel svinčnik v roko ter pričel računati; če bi beračil po osmih ur na dan tekom celega leta, bi znatali njegovi dodatki \$69,000. Sodnik ga je postal za šest let v ječo, a le raditega, ker je imel popolnoma zdravo roko, katero je imel zvezzano tako kot da je poškodovan.

BOLJEVNIKI IZGUBILI ODEBO

Pariz, Francija, 27. marca. — Odesa, največji rusko pristanišče ob Črnom morju, so zasedli Ukrajinci pod poveljstvom generala Pavlenka, poveljnika ukrajinske narodne armade, soglasno z informacijo, katero je dobila danes ukrajinska misija v Parizu.

BIVŠI CAR JE BAJE ŽIV.

Carigrad, Turčija, 28. marca. — Ruska velika vojvodinja Olga Aleksandrovna je odpotovala danes preko Srbije na Dansko, kjer bo ostala za stalno. Nekemu časnikarskemu poročevalcu je rekla, da je prepričana, da je njen brat še živ.

GENERAL LUDENDORFF.

ZAUPNICA FRAN- COSKI VLADI.

Francoska poslanska zbornica je s 518 proti 70 glasovom izrekla vladni zaupanje.

Pariz, Francija, 27. marca. — Francoska poslanska zbornica je danes s 518 proti 70 glasovom dala vladni zaupanje in glasovanje je sledilo debati glede številnih interpelacij, tikajočih se zunanjosti politike vlade.

V svojem govoru pred poslansko zbornico, ki je dala vladni zaupanje, je izjavil Millerand, da ni Franciju zvezana z nobenim idejom militarizma ali imperjalizma.

Rekel je, da bi prijela za orožje le, da brani samo sebe. Francija, tako je trdil, je sprejela tekom štirih let in pol vojne veliko žrtev. Delal je, da reši same sebe in da pomaga pri zagotovitvi varnosti celega sveta.

Francija pa hi ne bila vredna svoje zmage, če bi storila kolikaj, da nasprotuje uspehom zmage. Njena prva dolžnost je, konsolidirati se. S pomočjo naših zaveznikov in z uporabo svojih lastnih izvirov je svet lahko zagotovljen, da bo Francija izpolnila vse svoje obveznosti in da si bo znala prizoriti rešpekt po svojih pravilih.

Tekom razprave je rekel poslanec Bellet, da je 125 ameriških protestantskih škofov izjavilo, da ne bodo nikdar več stisnili nobenemu Francozu roke, če bo Francija še nadalje stiskala s krovom omadovanje roko Turka. Rekel je, da Francija nikdar ne more pustiti žrtev Turku pod vladni nadzorovalcev.

Poslane Lenail je ostro napadel princa Fejzala, ki je bil pred kratkim proglašen sirskega kraljem ter trdil, da ogroža neodvisnost naroda, kojega staru varuh je bila Francija. Rekel je, da je bil ta narod mučen od Nemcev.

Pri nekem maronitskem duhovniku so, soglasno z izjavo tega govornika, našlo pismo predsednika Deshanelia in raditega, ki je bil dotedeni duhovnik običen. Njegov zadnji klic je bil: Živelja Francije — in mnogoč, ki je bila prieknecuji, je ponovila ta klic.

Prijednji ministralni predsednik Briand je interpretiral s kratkim govorom z osmico na Sirijo.

LIEBKNECHTOV UMOR KRVAJO MAŠČEVAN.

Komunisti so usmrtili stotnika Pflugartunga, ki je baje zakrivil umor špartaškega vodje.

Berlin, Nemčija, 28. marca. — V Friedrichshavenu se je odigralo zadnje dejanje Liebknechtova tragedije.

Danes se je hotel odpeljati v avtomobilom v Berlin stotnik Pflugartung.

Ta stotnik je lansko leto spremjal Liebknechta in Rozo Luxemburg in sodniške dvorane v jetnišču. Ko so dosegli na neko osumljeno mesto, je dal svojim vojakom povlečje, naj ju ustrel.

Kakorhto je bil sedel v avtomobilu, so ga obkolili komunisti ter mu rekli, da ga ne pusti živega v Berlin. Vnel se je ostre spor, ki se je končal s tem, da je nekdo vrgel ročno granato pod avtomobil.

Stotnik in njegov spremjevalce sta bila na mestu mrtva. Precej oseb, ki so se nahajale v bližini, je bilo ranjencih.

KAJZER JE ŽE ODPOBLJAL SVOJE KUFRE.

Amerongen, Holandsko, 28. marca. — Včeraj so odpeljali iz Betinkovega gradu v Doorn veliko kajzerevih kovčkov in za bojev. Danes ali jutri se bo tudi kajzer preselil tja.

Če bi ne bili v Siriji in Celijsiji, kdo pa bi bil potem tam? Prebivalstvo teh dežel je pred vnoj prosilo Evropo, naj ga oprosti turškega jarma.

Če se zmagoslavna Francija ne bo mogla sama sebe oprostiti v gospodarskem oziru, bo poražena. Za Francijo pomenja Cilicia bombaž in druga naravna bogastva. Fejzal bi bil na svojem mestu kot administrator pod francosko kontrolo, a on je žel preko dedeljene mu uloge. Ker je bil izbran od drugih kot Francozov, je bil ustvarjen s tem težaven položaj za min. predsednika, a ta počasnost bo slednji rešil s svojo dobro voljo in s svojo izvrjenostjo.

Prejšnji ministralni predsednik Briand je interpretiral s kratkim govorom z osmico na Sirijo.

Carigrad, Turčija, 28. marca. — Odesa, največji rusko pristanišče ob Črnom morju, so zasedli Ukrajinci pod poveljstvom generala Pavlenka, poveljnika ukrajinske narodne armade, soglasno z informacijo, katero je dobila danes ukrajinska misija v Parizu.

PADEC BAUERA JE ZMAGA RADIKALIZMA.

Mueller je zamogel reorganizirati kabine v interesu skrajne levice in to je bila posledica fiska.

Berlin, Nemčija, 27. marca. — Strmoglavljenje ministra predsednika Bauera ter ustanovljenje nove vlade, katero je stvoril Müller, nam nudi nov vzgled v narodni ipolitiki, kajti izpremembe je bila prisiljena od strani skrajne unije, ki nimajo nobenega stika z ustavo ter vsled tega tudi nobene province vmešavati se v politične izpremembe.

Celi položaj se sedaj lahko smatra kot izrazito gibanje proti levici, kar je posledica fiska Kapopove vlade. Müller je s početka zahteval popolno reorganizacijo kabine ter ustanovljenje odločno republikanskega ministrstva z gesлом: Boj na nož proti strankam desnice.

Predsednik Ebert je imel to v mislih, ko je naprosil Karla Legiena, načelnika narodne organizacije delavskih unij, ki je bil pretekli teden glavni zastopnik radikalnih zahtev, naj stvari novi ministrstvo.

Legien pa je to odklonil.

Vorwarts je danes skrajno razlikoval pozval neodvisne, naj se pridružijo večinskim socialistom v vladi ter dostavil, da bodo listi tembolj veseli, čim bolj radikalna vlada. Imel je seveda v mislih liste svoje barve.

Rekonstrukcija socialističnega krila pruskega ministrstva gre naprej proti radikalnim. Vsi zmeni elementi so bili izključeni, kot naprimer Hirsch in Heine ter radomčeni z bolj radikalnimi, kajti je naprimer Franz Krueger, ki je bil imenovan ministrom za notranje zadeve, čeprav je star že 33 let.

Sedaj še ni gotovo, če bodo demokrati v zvezni in pruski vladi. Nasprotovali so namreč dogovoru, na podlagi katerega bi se dalo unjam pravico, da vetrirajo kabinetno imenovanje, kajti rekti so, da bi bila ta pravica neustavljena. Vsled tega je več kot gotovo, da se bodo umaknili iz obveznic.

Voditelji v vseh strankah spoznavajo, da pomenja to resno ustavno krizo in da bi pomenjal dogovor z delavskimi unijami prvi korak proti uvedbi sovjetskega sistema. Kljub temu pa zagovarja Vossische Zeitung, ki je demokratična brezpojno predajo unij.

Najstrašnejše je divjal vihar v mestu Elgin, ki leži kakih trideset milij zapadno od Chicage. Sedem oseb je bilo usmrčenih. Tam enečni materijalno škodo na štiri milijone dolarjev. Velik hiš je bil uničen.

Najstrašnejše je divjal vihar v mestu Elgin, ki leži kakih trideset milij zapadno od Chicage. Sedem oseb je bilo usmrčenih. Tam enečni materijalno škodo na štiri milijone dolarjev. Duvelj je bil nadalje.

Danči se je obrnil vihar proti severovzhodu ter opustošil tamošnje kraje. Vsled pomanjkljive brzovojne zveze še nihil bodo mogoče dobiti natančnih poročil.

'GLAS NARODA'

SOLOVNIAN BALYS
Owned and Published by
SOLOVNIAN PUBLISHING COMPANY
in cooperation

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" inhači vam dan in vesnički nedelj u praznikov.

Na sedeži leta v tem letu na Ameriki in	Za štiri meseca	Na sedeži leta	Za štiri meseca	Na sedeži	Za štiri meseca
Sednica	\$10.00	Na sedeži leta	\$10.00	Na sedeži	\$10.00
Na sedeži	\$10.00	Na sedeži leta	\$10.00	Na sedeži	\$10.00
Na sedeži	\$10.00	Na sedeži leta	\$10.00	Na sedeži	\$10.00

GLAS NARODA
(Voices of the People)

EVERY DAY EXCEPT SUNDAY AND HOLIDAYS

Subscription yearly \$5.00

Advertisement on agreement

Dovoljeni predpis in emborski se ne približujejo. Denar naj se blagovno pošljati po Ljubljanski cesti. Pri spremembah krajnja narodnikov prosimo, da se nam tudi predloži rezultate namizani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2279

Državni napadi na prohibicijo.

Ali je prišla ta dežela v stanje, ko lahko vsaka država določi sama zase, če se hoče pokoriti kakšni zvezni postavi ali ne? — vprašuje ogoren detroitski "Times", ko govorji o naporih različnih držav, da razveljavijo prohibicijsko enforcement postavo, o kateri pravi isti list, da je prav tako zvezna postava kot je postava glede dohodniškega davora ali kaka druga slična zvezna postava.

Če države ne sprejemajo ter se ne pokore zveznim postavam, nadaljuje list, — potem imamo osem in štirideset separatnih in neodvisnih držav, ne pa Združene države.

Bitka med mokraskimi silami ter Anti-salonsko ligo je v polnem teknu. Otvorilni topovi so bili izstreljeni v New Jersey, Rhode Island, Massachusetts, Connecticut in v Californiji v obliki postavnih napadov na ustavnost amendmenta. Sestavljajtev držav se je zbral, da nasprotuje akeji države Rhode Island, dočim je državni pravnik države New Jersey izjavil v svojem ugovotilu, da je 21 držav, ki se nahajajo v vrstah onih, ki so odobrile amendent stvorilo to radi akeije tozadevnih zakonodaj, da pa ta akeija ni pravomočna, ker ni bila odobrena od ljudskega glasovanja. Suhaški voditelji izjavljajo, da ima le deset teh držav določbe za ljudsko glasovanje v svojih ustavah, potoma katerih bi bilo mogoče poraziti prohibicijo.

Baltimorek American nas opominja na dva nadaljnja slučaja, katera je treba rešiti. Prvi se tiče nekega individualnega prodajala opojnih pičač v Massachusetts in drugi suhačev v Ohio, ki prisojijo, da naj najviše sodišče določi pravomočnost referendumu od strani naroda, ki nasprotuje prejšnji ratifikaciji od strani zakonodajce.

Med tem časom pa pravijo nekateri, da je oblika boja med suhači in mokrini le stranskega pomena in da je mokraska kampanja le poskus, da se izvoli dovolj članov kongresa, s pomočjo katerih bi bilo mogoče zagotoviti izpremembo v sedanjem štatutu ter dovoliti prodajo pičač, ki vsebujejo do štiri odstotke alkohola. Boj od strani suhačev pa se vrši, da se prepreči take volitve ter take izpremembe. Boj, katerega vojujejo sedaj mokrači je po mnenju številnih opozavalev kampanja, da se reši pivo in lahka vina potom izpremembe sedaj veljavne enforcement postave. Sprejem različnih štatutov v različnih državah se smatra za del iste kampanje. V naslednjem hočemo navesti par različnih akeij, ki so bile vprizorejene v tem oziru:

Massachusetts je z veliko večino glasov glasoval za izjavo, da vsebuje 4 odstotke alkohola in smatrali kot spadajočega v vrsto opojnih pičač soglasno s prohibicijo.

Država New Jersey je izvolila governerja na temelju programa, da stori vse, kar je v njegovi moći, da uniči osmennajsti amendment. Fred kratkim je isti governer podpisal postavo, ki dovoljuje tri in pol odstotno pivo.

Država Rhode Island je sprejela postavo, ki dovoljuje prodajo štirodostotnega piva.

Država Wisconsin je določila alkoholično vsebino piva na dva odstotka in pol.

Država Ohio je porazila pri volitvah postavo, da se s silo izvede prohibicijske dolge državne ustawe ter zavrgla akeijo zakonodaje, ki je odobrila osmennajsti amendment.

Sodniki v Kentucky, Missouri, Rhode Island in v New Yorku so izdali ustavne prepovedi proti izsiljenju prohibicijskih postav.

Zakonodaja države New York ima pred seboj predlogo, da se odobri dva in tričetrt odstotno pivo.

V devetih državah se bo glasovalo glede akeije zakonodaj pri doobrenju prohibicijskega amendmenta ali pa bo isto vprašanje preiskušeno v sodiščih.

Uredniški članki, kajih ocetje si državno razpravljati o tem gibanju, dajejo povsem jasno izraza svojim nazorom. Nekateri pravijo, da je naravnost izdajstvo, če se skuša diktirati zvezni vladi. Drugi pravijo, da pomenja to secesijo ali odnosajo in nadaljni nasopominjajo na drastične odredbe, katere se je smatralo v preteklosti za potrebole, da se prepreči secesijo različnih držav. Ti se vprašujejo, kam bo prišla ta dežela. Z ozirom na akeijo države New Jersey ki skuša regulirati izdelovanje in prodajo pičač v državl, pravi list Tribune v Minneapolisu:

Volsteadova prohibicijska enforcement postava, da se ne sme izdelovati, prodajati ali transportirati nikjer po tej deželi pičače, ki vsebuje več kot pol odstotka alkohola.

Zakonodaja New Jersey pa je sprejela postavo, s katero dovoljuje država tri in pol odstotno pivo.

Ti dve postavi nasprotuje druga drugi. Kadar nasprotuje kaka državna postava zvezni postavi, dolga običaj ter konstituciju Združenih držav Šama, — da se mora državna postava umakniti in da nima nikake veljavje.

Potom svoje akeije, je storila zakonodaja države New Jersey, kar predstavlja z visokega oficijskega vrha zaničevanje postave, ki je bila odobrena v Washingtonu. Do te mere je bilo krivo dejanje zelo slabega državljanstva. Dala je zelo škodljiv vzgled ečemu državljanstvu. Ne gremo predaleč če rečemo, da je storila na več ali manj način to, kar bi priznani sovražnik vlade in sočasnega reda storiti na surov način, če bi imeli moč v rokah.

Ker sta bili državi New Jersey in Rhode Island pionirji v gibanju za odpravo prohibicijske enforcement postave, sta morali se vedno prenesti tudi glavno težo napadov od strani onih listov, ki ne odobravajo storjenje akeije. List Journal v Kansas City se na naslednjem način bavi s poskusom teh držav, da sprejmejo postave, ki bi razveljavile zvezno postavo:

Njih teorija se tiče pravcatih temeljev ameriških principij glede vlade. Meščan kakega mesta je mogoče nezadovoljen z ukrepom občinskega sveta, a njegovo nezadovoljstvo ne more razveljaviti dotičnega ukrepa. Državljani kake države lahko nastopi proti dejaniu zakonodaje, a avtoriteta zakonodaje, ki sprejme po-

stave po večini zastopnikov naroda, je najvišja, dokler se je ne ovrže s sodniškimi sklepi ali na kak drug postaven način.

Država stoji proti Uniji v istem razmerju subordinacije in manjšine — ter je bilo treba štirih let vojne, da se je to uveljavilo. Soglasno s smisлом najvišje avtoritete v Uniji, ustave, je akeija treh četrtin vseh držav tudi akeija štirih četrtin ali celote pri odrejanju kakega amendmenta.

Nemogoče je izogniti se logiki takega naziranja in vsled tega je trditve, katero se je dvignilo v nekaterih državah, da ni manjšina vezana od akeije ustavne večine, zelo nezdrava. V drugačem slučaju bi bil vsak posameznik samemu sebi postava, vsaka občina in vsaka država bi bila postava sama zase ter bi se ne bilo nikakoga soglasja v ustavnih vladi.

Osnovni princip demokratične vlade je, da se manjšina podvrže volji večine, — pravi newyorkski Commercial. Če bi bilo mogoče ustavo izpremeniti le potom soglasne ratifikacije vseh držav, bi trditev Rhode Island in New Jersey mogoče držale. Nadalje pa glej:

V ustavi ne stoji nujesar, da bi se amendment tikal le onih držav, ki so ga odobrile. Prvotna ratifikacija ustave je tudi vključevala dogovor, da se bo sprejelo amendmente, sprejete na temelju te ustave. Države, sprejete v unijo izza onega časa, nimajo nobene besede pri tem. Sprejete so ustavo kot je bila, kot pogoj za njih pristop.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Iz New Yorka se poroča, da je nekaj parnik iz Dubrovnika pripeljal v Ameriko kakih 600 prostovoljev, ki so tekom svetovne vojne odšli iz Amerike na srbsko bojišče. Kot se poroča, so prišli ti prostovoljeci sem lačni, stregani, skoro bos, pozabljeni in brez vseh sredstev. Vlada v Jugoslaviji jih je popolnoma pozabila in preustila njih lastni usodi. V New Yorku jih je sicer pozdravil zastopnik jugoslovanske vlade, toda izjavil je, da nima nobenega načinka, da se jim kaj pomaga. Neprimljivo je, kako more jugoslovanska vlada te prostovolje, ki so iz najbolj čiste ljubezni do naroda in svobode pustili dobre službe in življenje v Ameriki ter odšli krvavet in umrati na bojne poljane, zapustiti!

V pondeljek 22. marca je došpel v Cleveland Leo Puelj, bivši jugoslovanski prostovoljec, ki je zaenzo na Bluff St., je v petek 19. marca postal doma, ker se je slabo počuval. Sel je k zdravniku predpoladan. Na poti domov se je zgrudil blizu svojega stanovanja in izdihal. Pokojnik ima v starosti domovinjeno in več otrok, tukaj pa enega brata. Pogreb se je vršil 20. marca. Ali počiva v miru!

Ali bosta goloba izvalila piščet? Rojal Josip Klepec, stanujoč na 300 Woodruff Road, je v nedeljo 21. marca opazil v svojem golobnjaku izreden slučaj.

Pri hlevu ima par golobov že več let svoje gnezdo. Videl je, da že več tednov sedita golob in golobic. Zdaj pa je misil, da imata gotovo več velika mladiča. Da se prepriča, je pogledal v gnezdo in zapazil v njem namesto golobov, jaje ali mladičev par navadnih kokošjih jajec. Pred več tedni je neka koča letala okoli dotičnega gnezda in je najbrž v golobjem gnezdu inesla svoja jajca. Vprašanje je: Ali bosta goloba izvalila piščet?

Naš farmer g. Louis Gornik pri Highland Parku je pravil, da je bil njegov sosed v starem kraju izvezen za vranje gnezda in je vranje zavrnal.

Ob sedanjem mali vrednosti jugoslovanskih krovov, bi bilo pravljeno, če bi kdo vključnil vse predlage in rešitve zavezniških Salomonov. Toda naši zastopniki potrebujejo še nadaljnje podporo. Besede se ne smejte izgubiti kot veter, o katerem nihče ne ve, od koder prihaja in kam gre. Proglas pozivlje vse Jugoslovane, da podpirajo Slovence v zasedenem ozemljju v njihovih borbi proti italijanskim pretežijam. Italijani za se daži samo šikanirajo naše ljudstvo, toda ne bo dolgo, da bo Italijanska pohlepnost za tem, da bo v svoje roke tudi našo trgovino in da bo začela izpodkopavati naše gospodarstvo ter da bo na ta način prisilila primorske Slovence, da se bodo začeli izseljevati v Jugoslavijo.

Ob sedanjem mali vrednosti jugoslovanskih krovov, bi bilo pravljeno, če bi kdo vključnil vse predlage in rešitve zavezniških Salomonov. Toda naši zastopniki potrebujejo še nadaljnje podporo. Besede se ne smejte izgubiti kot veter, o katerem nihče ne ve, od koder prihaja in kam gre. Proglas pozivlje vse Jugoslovane, da podpirajo Slovence v zasedenem ozemljju v njihovih borbi proti italijanskim pretežijam. Italijani za se daži samo šikanirajo naše ljudstvo, toda ne bo dolgo, da bo Italijanska pohlepnost za tem, da bo v svoje roke tudi našo trgovino in da bo začela izpodkopavati naše gospodarstvo ter da bo na ta način prisilila primorske Slovence, da se bodo začeli izseljevati v Jugoslavijo.

Ob sedanjem mali vrednosti jugoslovanskih krovov, bi bilo pravljeno, če bi kdo vključnil vse predlage in rešitve zavezniških Salomonov. Toda naši zastopniki potrebujejo še nadaljnje podporo. Besede se ne smejte izgubiti kot veter, o katerem nihče ne ve, od koder prihaja in kam gre. Proglas pozivlje vse Jugoslovane, da podpirajo Slovence v zasedenem ozemljju v njihovih borbi proti italijanskim pretežijam. Italijani za se daži samo šikanirajo naše ljudstvo, toda ne bo dolgo, da bo Italijanska pohlepnost za tem, da bo v svoje roke tudi našo trgovino in da bo začela izpodkopavati naše gospodarstvo ter da bo na ta način prisilila primorske Slovence, da se bodo začeli izseljevati v Jugoslavijo.

Ob sedanjem mali vrednosti jugoslovanskih krovov, bi bilo pravljeno, če bi kdo vključnil vse predlage in rešitve zavezniških Salomonov. Toda naši zastopniki potrebujejo še nadaljnje podporo. Besede se ne smejte izgubiti kot veter, o katerem nihče ne ve, od koder prihaja in kam gre. Proglas pozivlje vse Jugoslovane, da podpirajo Slovence v zasedenem ozemljju v njihovih borbi proti italijanskim pretežijam. Italijani za se daži samo šikanirajo naše ljudstvo, toda ne bo dolgo, da bo Italijanska pohlepnost za tem, da bo v svoje roke tudi našo trgovino in da bo začela izpodkopavati naše gospodarstvo ter da bo na ta način prisilila primorske Slovence, da se bodo začeli izseljevati v Jugoslavijo.

Ob sedanjem mali vrednosti jugoslovanskih krovov, bi bilo pravljeno, če bi kdo vključnil vse predlage in rešitve zavezniških Salomonov. Toda naši zastopniki potrebujejo še nadaljnje podporo. Besede se ne smejte izgubiti kot veter, o katerem nihče ne ve, od koder prihaja in kam gre. Proglas pozivlje vse Jugoslovane, da podpirajo Slovence v zasedenem ozemljju v njihovih borbi proti italijanskim pretežijam. Italijani za se daži samo šikanirajo naše ljudstvo, toda ne bo dolgo, da bo Italijanska pohlepnost za tem, da bo v svoje roke tudi našo trgovino in da bo začela izpodkopavati naše gospodarstvo ter da bo na ta način prisilila primorske Slovence, da se bodo začeli izseljevati v Jugoslavijo.

Ob sedanjem mali vrednosti jugoslovanskih krovov, bi bilo pravljeno, če bi kdo vključnil vse predlage in rešitve zavezniških Salomonov. Toda naši zastopniki potrebujejo še nadaljnje podporo. Besede se ne smejte izgubiti kot veter, o katerem nihče ne ve, od koder prihaja in kam gre. Proglas pozivlje vse Jugoslovane, da podpirajo Slovence v zasedenem ozemljju v njihovih borbi proti italijanskim pretežijam. Italijani za se daži samo šikanirajo naše ljudstvo, toda ne bo dolgo, da bo Italijanska pohlepnost za tem, da bo v svoje roke tudi našo trgovino in da bo začela izpodkopavati naše gospodarstvo ter da bo na ta način prisilila primorske Slovence, da se bodo začeli izseljevati v Jugoslavijo.

Ob sedanjem mali vrednosti jugoslovanskih krovov, bi bilo pravljeno, če bi kdo vključnil vse predlage in rešitve zavezniških Salomonov. Toda naši zastopniki potrebujejo še nadaljnje podporo. Besede se ne smejte izgubiti kot veter, o katerem nihče ne ve, od koder prihaja in kam gre. Proglas pozivlje vse Jugoslovane, da podpirajo Slovence v zasedenem ozemljju v njihovih borbi proti italijanskim pretežijam. Italijani za se daži samo šikanirajo naše ljudstvo, toda ne bo dolgo, da bo Italijanska pohlepnost za tem, da bo v svoje roke tudi našo trgovino in da bo začela izpodkopavati naše gospodarstvo ter da bo na ta način prisilila primorske Slovence, da se bodo začeli izseljevati v Jugoslav

ANŽE PITOV

ALI
ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, st.

(Nadaljevanje.)

10

Torej ti jo še braniš, mesto da bi opravičil samega sebe! — Moj Bog, da je moglo priti tako daleč... Šestnajstletni otroci!...

Teta, ravnino naspotno je res. Jaz se ne razumem s Katarino, kajti vedno me spodi vani.

Vidiš, kako si se ujel. Ti jo imenuješ enostavno Katarina. Da, ona te podi vstran, ta hinavka, če jo ljudje opazujejo.

Ah, — je rekel Pitov kot da se mu je posvetilo v glavi. — Na to nisem mislil.

Vidiš, — je vzliknila stara devica, — in jaz bom spravili vse to v red. Gospod Fortier je njen izpovednik. Proslila ga bom, da pusti zapreti za številnjost dni ob kruhu in vodi in kar se tiče gospodinj Katarine, jo bom poslali v Saint-Remy, če potrebuje sa mostana, da se ohradi njena strast do tebe.

Stara devica je izgovorila te svoje zadnje besede z avto-itev in zavestijo svoje moči, vsprije katero se je Pitov stresel.

Moja dobra teta, — je rekel ter sklenil roki. — Vi se metite ce mislite, da je gospica Billot kaj kriva moje nesreče.

Nočnost je nati vseh ludobij. — je rekla teta Angelika.

Draga teta, zagotavljavam vam, da me abej Fortier ni posla stran, ker sem nečist, temveč raditev, ker rabim preveč barbarizmov ter delam v nalogah preveč napak, ki mi jemljejo vse upanje da bi dobil štipendijo za seminar.

Vse upanje! Torej ne boš dobil štipendije, ne boš postavljnik in jaz ne bom tvoja gospodinja!

Moj Bog, ne, teta moja!

Kaj pa boš postal? — je vprašala teta, vsa presenečena.

Ne vem. — Pri tem je dvignil Pitov oči udano proti nebnu. — Kar bo napravila iz mene boljša previdnost.

Previdnost! — Vidim, vidim, — je rekla teta, — da so mi vtepli v glavne nove ideje in prieipe filozofije.

To ne more biti, teta moja, kajti če hoče človek v filozofijo mora preveriti drago.

Ne, jaz ne govorim o tej filozofiji, jaz govorim o oni nesrečnih modrianov. Govorim o filozofiji gospod Jean Jacques Rousseauja in oni gospoda Diderot, ki je napravil "Nuno".

Gospodinjica Angelika se je prekrizala.

Nuna? — je vprašal Pitov. — Kaj je to?

Ali si jo čital, nesrečnež?

Teta moja, prisegam ti, da ne.

Radi tega noč nečesar vedeti o cerkvi.

Teta moja, vi se motite. Cerkev noč nečesar vedeti o meni. — Ta dečko je ečvidno kača. Nasprotuje.

Ne, teta, jaz le odgovarjam.

O, izgubljen je, — je vzliknila gospodinjica Angelika z vse mi znamenji potrosti ter pri tem omahnila v svojo naslonjačo.

Nevarnost je bila velika. Teta Angelika je storila skrajn sklep. Invigilira se je kot da jo je vrglo kvísku pero ter potihela k abej Fortier, da se informira pri njem in prav posebno, da vprizori zadriji poskus.

Pitov je sledil teti z očmi do praga vrat. Ko je nato izginila, je stopil tudi on na prag ter jo videl hiteti po ulici navzdol z naglico. Ki se mu je zdela nevrijetna. Od tedaj naprej ni niti malo dvomil v ramenih svoje tete ter bil prepričan, da se je napotila k učitelju.

To je pomenilo vsaj četr ure miru in počitku. Pitov je sklenil dobro porabiti te četrti ure, katero mu je naklonila usoda. Pobral je preostanki kosila svoje tete, da nakrmi kuščarje. Ujel je par mul za svoje mravlje in žabe. Na to pa odpri omaro ter pričel skrbeti tuči za samega sebe, kajti samota mu je vrnila tek.

Ko je odredil vse potrebno, je čakal pri vratih, da bi ga npravil povratke njegove druge matere.

Gospodinjica Angelika se je namreč rada nazivala drugo mater Pitova.

Ko je tako pazil, je prišla neka lepa mlada ženska mimo po cesti. Sedela je na križu konja, ki je bil otvorjen z dvema koščema. Bojni prvih je bil pol: kokoši, drugi pa golobov. Bila je Katarina. Ko je zapazila Pitova na pragu hiši njegove tete, je ustavila konja.

Pitov je, sledil svoji navadi, zardel. Obstal je na mestu z od petimi usti ter strmeč v deklie, ki je bila zanj najvišji izraz človeške lepot.

Mlade deklie je vrgla pogled po cesti navzdol, pozdravila Pitova ted nate nadaljevala svojo pot.

Pitov je vrnil pozdrav, trosič se od razburjenja.

Ta mali prizor je trajal raven tako dolgo, da ni veliki učence ki je kot začarani zrl na mestu, na katerem se je malo preje nahajala Katarina, zapazil svoje tete, ki se je vračala od abej Fortier in ki ga je, bleda od jeze, prijela za roko.

Vsled električnega sunka, katerega je veden občutil, če se je dotaknil tete, vzburjen iz lepih sanj, se je ozrl Anže najprvo na tet ter takoj na to na svoje lastno roko, ki je bila oborožena z žemljivo debelo namazano s surovimi masloma ter pokrito s sirom.

Gospodinjica Angelika je zakričala od srda it Anže Pitov od strahu. Angelika je dvignila svoje skrivenje prste in Anže je poveslo glavo. Angelika se je polastila metilje, ki je stala v bližini, in Pitov je spustil žemljivo iz rok ter zbežal, ne da bi čakal na nadaljnji razvoj.

Oba sreca sta se razumela ter vedela, da je med obema sedaj vse končano in za veden.

Gospodinjica Angelika je odšla v hišo ter dvakrat zaklenila vrata za seboj. Pitov, kateremu se je zdele skripanje ključavnice kot nadaljevanje viharja, je pa pospešil svoj beg.

Ta prizor je imel za posledico učinek, katerega ni videla teta Angelika vnaprej in katerega tudi Pitov ni pričakoval.

5. FILOZOFOVI PRISTAVNIK.

Pitov je bežal kot da so mu vsi vragi za petami ter je bil v partnorskih izven mesta.

Ko se je obrenil krog vogala pokopališča, bi kmalu padel z nosom na zadnji del konja.

Ej, moj Bog, — je rekel nežen glas, — kam pa letite, gospod Anže? Tako ste naju prestrašili, da bi se konj kmalu spašil.

Oj, gospodinjica Katarina, — je vzliknil Pitov, ki je bolj odgovarjal svojim lastnim mislim, kot pa vprašanjem deklie. Gospodinjica Katarina, kakšna nesreča, kakšna nesreča!

Moj Bog, strašite me, — je rekla deklie ter ustavila konja.

Kaj pa je, gospod Anže?

To je, — je odvrnil Pitov, — to je, da ne bom postal abej gospodinjica Katarina.

(Dalej prihodnji.)

KARIJERA ŠPARTAČANSKEGA MARŠALA

Washington, D. C., 26. marca. Napoleon izrek, da nosi vsak korporal maršalsko palico v svojem telečnjaku, se je deloma ujet v naredniku Weinerju, poveljniku špartačanskih čet v Ruhu dolini, ki štejejo boje aribilno 120,000 mož.

Tekom vojne je bil Weber podčastnik, predelan štab generala Ludendorffa. Kadarski ni izvrševal naročil velikega generala, je podal razprave glede vojne strategije. Ob neki priliki je baje Weber čul generala Ludendorffa, katero je navedel izrek Napoleona.

JAPONEKA BO KRALU SUHA

Seattle, Wash., 27. marca. Trije japonski delegati, ki so našli v mednarodno konvencijo Čenske temperenčne unije v Londonu, so izjavili, da bo Japonska cimalo stopila v vrsto suhih naročkov.

Trije japonski apostoli suše so odpovali danes v New York, tjer se bodo vkrali na parnik, da odpojujo v London.

ZAHTEVE PREMOGARJEV IN LLOYD GEORGE

London, Anglija, 24. marca. Ministr predsednik Lloyd George je sklical za nedeljo posebno kabinetno sejo, ki naj bi razpravljala o odgovoru vlade na zahteve angleške premogarske federacije.

Izvrševalni odbor delavske federacije bo dobil odgovor na konferenci, ki se bo vrnila v petek jutri v palači ministrskega predsednika.

POZDRAVI IZ NEW YORKA

Predno se podamo na široko uroje pozdravljamo Janeza Dolesa in njegovo soprogo, Jožefo Abram in njegovo soprogo, Martino Abram in njegovo soprogo ter Žaška Zakšek in njegovo soprogo, v Acisti, Pa.; nadalje mojega brata Toneta Bombač in njegovo soproga, Matijo Likar, Toneta Svet Žerov ter Franka Mavca in Indianapolisu ter vse gozdarje. Na svidenje v Jugoslaviji! — Jakob in Janez Baraga.

POZOR, SLOVENKE!

Famer samec isče bodisi katerikoli starosti, tudi z enim otrokom, da bo kuhalila za enega moža 35 let starega. Stalno delo, dobra plača. Oglas je naj na: Farmer, e/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (29-30-3)

IZŠE SE 50 MOŽ

za delati drva za kemikalije. Dobre kampe zastonj. \$2.50 od klatre. Pišite na: M. Vista, 40 Robert Street, Bradford, Pa.

(10x 29&31-3 2.5,7,9,12,14,16,19-4)

KJE JE JOSIP LAVRIČ?

Kje je JOSIP LAVRIČ? Doma je iz Cvibla pri Žužemberku, Dolenjsko. Pred več leti se je nahajjal v Clevelandu. Dragi rojaki, prosim vas, ako kateri ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti. On je doma pri Šent Petru štev. 42 na Notranjskem.

Dragi brat, ako sam beres te vrstite, te prosim, da se mi javiš. — Anthony Bobek, 1130 Elm Street, Pueblo, Colo. (27-30-3)

ROJAKE PROSINU

Predno se podamo na parnik "La Savoie" še enkrat pozdravljamo so redovino Peček v Clevelandu in Barbertonu, Ohio. Lepa hvala vsem, kateri so naju spremlili na olodvor, kakor tudi rodbini Pavlič, ki je naju spremlila na parnik. moje žene sestro in njegova soproga, Matijo Likar, Toneta Svet Žerov ter Franka Mavca in družino, vsi v Maclentonu, "a". Lepa hvala vsem, ki so nas premobili na kolodvor. Z Bogom in svidenje v Jugoslaviji! — Fr. Lombač z družino.

PREDLOŽI SE VSE

Pred odsodom na parnik "La Savoie" še enkrat pozdravljamo rojakinje na Chisholmu, Minn., ter se jim zahvalim za postrežbo in pomoč, predno sem se podal na pot proti New Yorku. Z Bogom. (10x 29&31-3 2.5,7,9,12,14,16,19-4)

NAZNANIL IN ZAHVALA

Tužnim srečem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem začlostnost vest o smrti našega sina oz. brata

LUDVIKA PUST.

Vzrok smrti je: Dne 20. marca ob 9. zjutraj je šel zdrav in vesel doma. Kake 2 minuti od hiše proč se nahaja prostor, kam pripeljejo želeniške vozove, iz katerih skladajo vse, kar pride iz mest. Pittsburgha iz fabrik, kar ne morejo tam rabiti: ožgan pesek, oglje itd., da pride sem še vse žareče, tako da od zdolaj tli, na opravni je pa tako, da izgleda kot na cesti. Tako sta šla rajni, star 11 let, s svojim 13letnim bratom Frankom. Ko pride na omenjeno prostor, da Ludvik naenkrat pogreznje v globočino, 12 čevljev, da ga brat ni mogel rešiti. Vprašal ga je, če ne more ven priti, naručiti mu pa odgovori, da ne. Frank mu reče, da gre takoj po ljudi. Dobro, le hitro, mu ta se odgovori. Ko so prišli ljudje, so ga dobiti že mrtevga, ker tleči pepel ga je ongava mama rekli, da sem boljševik. In ravno sedaj, ko sem slojno jemal od rojakov, so bili v isti nizu tudi ongava mama zraven.

Predno se podamo na parnik "La Savoie", ki odplije 31. marca, pozdravljamo vse rojake širok Amerike, posebno pa tiste, ki smo se nedeljo 21. marca poslavljali z lobrim evčkom, čeprav pravijo, da je suša. Lepa hvala vsem, kateri so me ob času odhoda premislili na postajo. — Še par besed. Pred nedoljim časom so mi ongava mama rekli, da sem boljševik.

Predno se podamo na parnik "La Savoie", ki odplije 31. marca, pozdravljamo vse rojake širok Amerike, posebno pa tiste, ki smo se nedeljo 21. marca poslavljali z lobrim evčkom, čeprav pravijo, da je suša. Lepa hvala vsem, kateri so me ob času odhoda premislili na postajo. — Še par besed. Pred nedoljim časom so mi ongava mama rekli, da sem boljševik.

Predno se podamo na parnik "La Savoie", ki odplije 31. marca, pozdravljamo vse rojake širok Amerike, posebno pa tiste, ki smo se nedeljo 21. marca poslavljali z lobrim evčkom, čeprav pravijo, da je suša. Lepa hvala vsem, kateri so me ob času odhoda premislili na postajo. — Še par besed. Pred nedoljim časom so mi ongava mama rekli, da sem boljševik.

Predno se podamo na parnik "La Savoie", ki odplije 31. marca, pozdravljamo vse rojake širok Amerike, posebno pa tiste, ki smo se nedeljo 21. marca poslavljali z lobrim evčkom, čeprav pravijo, da je suša. Lepa hvala vsem, kateri so me ob času odhoda premislili na postajo. — Še par besed. Pred nedoljim časom so mi ongava mama rekli, da sem boljševik.

Predno se podamo na parnik "La Savoie", ki odplije 31. marca, pozdravljamo vse rojake širok Amerike, posebno pa tiste, ki smo se nedeljo 21. marca poslavljali z lobrim evčkom, čeprav pravijo, da je suša. Lepa hvala vsem, kateri so me ob času odhoda premislili na postajo. — Še par besed. Pred nedoljim časom so mi ongava mama rekli, da sem boljševik.

Predno se podamo na parnik "La Savoie", ki odplije 31. marca, pozdravljamo vse rojake širok Amerike, posebno pa tiste, ki smo se nedeljo 21. marca poslavljali z lobrim evčkom, čeprav pravijo, da je suša. Lepa hvala vsem, kateri so me ob času odhoda premislili na postajo. — Še par besed. Pred nedoljim časom so mi ongava mama rekli, da sem boljševik.

Predno se podamo na parnik "La Savoie", ki odplije 31. marca, pozdravljamo vse rojake širok Amerike, posebno pa tiste, ki smo se nedeljo 21. marca poslavljali z lobrim evčkom, čeprav pravijo, da je suša. Lepa hvala vsem, kateri so me ob času odhoda premislili na postajo. — Še par besed. Pred nedoljim